

SÈRIE 2**L'exercici 1 és comú a les dues opcions****Exercici 1 (5 punts)**

Tot i que la versió correcta del text pot adoptar formes distintes, donem la següent com a pauta orientativa, amb els punts que corresponen a cada frase ben traduïda:

“La joventut romana aprenia la pràctica de la milícia mitjançant l'esforç en el campament i tenia més afecció a les armes que als convits. Cap esforç no era insòlit per a homes com ells, cap lloc no els era difícil o escarpat, cap enemic armat no els era temible. Eren joves àvids de glòria i generosos amb el diner; volien glòria gran i riqueses honorables”.

Aquesta puntuació parcial es pot desglossar a criteri de la correctora o del corrector, sense arribar a atorgar punts per la simple coincidència feliç de dos o tres mots.

El principal criteri que s'aplicarà en la valoració serà que l'examinand hagi reflectit amb coherència i cohesió el sentit general del text i el de cada una de les frases, encara que això vagi en detriment de la “literalitat” estricta.

Si l'alumne ha palesat el sentit d'una frase, la correctora o el corrector no podran baixar punts perquè la traducció no reflecteixi literalment cadascun dels elements gramaticals.

Sense oblidar aquesta primera premissa, es valorarà molt positivament la bona interpretació d'aquelles frases o construccions que tenen una dificultat o interès especials, ja sigui morfosintàctic o estilístic, que són:

- *Romana iuventus per laborem in castris usum militiae discebat*
- *In armis magis quam in conuiuuis libidinem habebat*

En aquest exercici s'avaluen els objectius terminals: 8, 9, 10, 11, 22, 23.

Exercici 2.**OPCIÓ A:** 1b, 2a.

Cada encert es valorarà amb 0.5 punts. Els errors són penalitzats.

En aquest exercici s'avaluen els objectius terminals 8 i 9 referits als punts 2.3 i 2.6 dels continguts conceptuals i al punt 4 dels continguts procedimentals.

OPCIÓ B: b. L'error es penalitzarà.

En aquest exercici s'avalua l'objectiu terminal 10 referit als punts 2.5 i 2.8 dels continguts conceptuals i 6 dels continguts procedimentals.

Exercici 3

OPCIÓ A:

1. Adstrat, 2. Substrat, 3. Superstrat, 4. Adstrat.

Cada encert es valorarà amb 0.5 punts.

En aquest exercici s'avalua l'objectiu terminal 4 referit al punt 1.3 dels continguts conceptuals.
--

OPCIÓ B:

1. Lliberts, 2. Cavallers (*equites*), 3. Patricis, 4. Plebeus.

Cada encert es valorarà amb 0.5 punts.

En aquest exercici s'avalua l'objectiu terminal 13 referit al punt 4.2 dels continguts conceptuals.

Exercici 4 (2 punts)

Aquesta qüestió no ha de ser contestada exhaustivament, atès que l'examinand només disposa d'una hora i mitja per fer tot l'exercici. N'hi ha prou que respongui amb precisió les qüestions que se li ofereixen com a guia en l'enunciat de la pregunta. Es valorarà molt la correcció i l'adequació sintàctica.

La correctora o corrector valoraran negativament qualsevol resposta general que no s'adigui a la pregunta concreta, tot i que reflecteixi que l'estudiant té altres coneixements.

La correctora o corrector distribuïran els punts de la manera que s'indica a continuació. Si l'examinand afegeix informacions complementàries que s'adiguin a l'enunciat de la pregunta, el corrector les tindrà en compte per arrodonir la qualificació.

OPCIÓ A:

L'examinand podrà haver explicat, per exemple, les característiques i les etapes principals de l'educació romana (educació a càrrec del *paterfamilias* o preceptors per als nens i nenes patricis; escoles primàries "públiques" mixtes a càrrec d'un *ludi magister* per als plebeus dels 7 als 11 anys, on s'aprèn a escriure i a comptar; generalment només per als nois de casa benestant, escoles secundàries de literatura i de gramàtica dels 12 als 17; ensenyament superior de retòrica, dels 17 als 20, amb estades eventuais a Grècia); jocs i joguines de nens i nenes; les cerimònies d'oferiment als déus Lares de la *bullà* per part dels nois, en arribar a l'edat púber, i de l'oferiment de les joguines per part de les noies, en casar-se; tipus de vestits del jovent; les condicions i les cerimònies principals de matrimoni (edat legal per als nois i per a les noies; consentiment patern per a les noies; *confarreatio*,

coemptio, usus; reformes d'August); l'inici del *cursus honorum*, tot subratllant l'edat mínima d'accés a la primera magistratura, etc. (1.25)

Per obtenir els 2 punts cal haver fet **esment específic al món femení** (0.75)

En aquest exercici s'avalua l'objectiu terminal 15 referit al punt 4.3 dels continguts conceptuals.

OPCIÓ B:

Cada encert es valorarà amb 0.5 punts.

1. Són els assenyalats amb els números 2, 3 i 6.
2. La nineta dels ulls insinuada, el front arrugat i les celles juntes, les arrugues del voltant de la boca, el bigoti, el cabell arrissat, la barba curta i arrissada.
3. No, perquè l'art romà és generalment d'autoria anònima.
4. Un objectiu principalment propagandístic.

En aquest exercici s'avalua l'objectiu terminal 16 referit al punt 4.5 dels continguts conceptuals i al punt 8 dels continguts procedimentals.

La qualificació parcial es podrà fraccionar en quarts de punts, sempre que la qualificació final s'arrodoneixi, a l'alta o a la baixa, d'accord amb la impressió general que tingui el corrector sobre l'examen.

SÈRIE 5

L'exercici 1 és comú a les dues opcions

Exercici 1 (5 punts)

Tot i que la versió correcta del text pot adoptar formes distintes, donem la següent com a pauta orientativa, amb els punts que corresponen a cada frase ben traduïda:

"August va construir moltes obres públiques les més importants de les quals varen ser: el fòrum amb el temple de Mart, el temple d'Apol.lo en el Palatí i el santuari de Júpiter en el Capitoli. També va fer algunes obres sota el nom d'un altre: el pòrtic i la basílica de Gai i Luci, el pòrtic de Lívia i d'Octàvia i el teatre de Marcel. Va ampliar i netejar la llera del Tíber. Va reconstruir vells santuaris que s'havien esfondrat pel pas del temps".

El principal criteri que s'aplicarà en la valoració serà que l'estudiant hagi reflectit amb coherència i cohesió el sentit general del text i el de cada una de les frases, encara que això vagi en detriment de la "literalitat" estricta.

Si l'alumne ha palesat el sentit d'una frase, el corrector no podrà baixar punts perquè la traducció no reflecteixi literalment cadascun dels elements gramaticals.

Sense oblidar aquesta primera premissa, es valorarà molt positivament la bona interpretació d'aquelles frases o construccions que tenen una dificultat o interès especials, ja sigui morfosintàctic o estilístic, que són:

- *E quibus praecipua fuerunt.*
- *Quaedam opera*
- *Aedes sacras vetustate collapsas refecit.*

En aquest exercici s'avaluen els objectius terminals: 8, 9, 10, 11, 22, 23.

Exercici 2

OPCIÓ A:

1. Caesaris.
2. Templo.
3. Veneris
4. Basilica

Cada encert es valorarà amb 0.25 punts.

En aquest exercici s'avaluen els objectius terminals 9 i 10 referits als punts 2.6 i 2.8 dels continguts conceptuals i al punt 4 del continguts procedimentals.

OPCIÓ B:

*Augustus publica opera **exstruit**. Alueum Tiberis **laxat ac repurgat**. Aedes sacras **reficit***

Cada encert es valorarà amb 0.25 punts.

En aquest exercici s'avalua l'objectiu terminal 9 referit al punt 2.4 dels continguts conceptuals i al punt 4 dels continguts procedimentals.

Exercici 3

OPCIÓ A:

1. Historiografia, 2. Elegía, 3. Oratòria, 4. Lírica.

Cada encert es valorarà amb 0.5 punts.

En aquest exercici s'avalua l'objectiu terminal 17 referit al punt 4.4 dels continguts conceptuals.

OPCIÓ B: 1 a; 2 c; 3 d; 4 b.

Cada encert es valorarà amb 0.5 punts. Els errors seran penalitzats.

En aquest exercici s'avalua l'objectiu terminal 26 referit al punt 1.4 dels continguts conceptuals.

Exercici 4 (2 punts)

Aquesta qüestió no ha de ser contestada exhaustivament, atès que l'examinand només disposa d'una hora i mitja per fer tot l'exercici. N'hi ha prou que respongui amb precisió les qüestions que se li ofereixen com a guia en l'enunciat de la pregunta. Es valorarà molt la correcció i l'adequació sintàctica.

El corrector o correctora valoraran negativament qualsevol resposta general que no s'adigui a la pregunta concreta, tot i que reflecteixi que l'estudiant té altres coneixements.

El corrector o correctora distribuiran els punts de la manera que s'indica a continuació, de forma que, si apareixen els conceptes en negreta o similars, atorgaran la màxima puntuació. Si l'examinand afegeix informacions complementàries que s'adiguin a l'enunciat de la pregunta, el corrector les tindrà en compte per arrodonir la qualificació.

OPCIÓ A:

La característica principal de la nova forma de govern és que **l'emperador**, tot i no modificar la constitució republicana, a la pràctica, **acapara tots els càrrecs** que fins aleshores havien estat en mans de magistrats fruit de les eleccions anuals que hi havia. (0.5)

El fet bèl·lic que posa fi a la república és **la batalla d'Acci** (31 a.C.) protagonitzada per Marc Antoni, Cleòpatra, August i Agripa. (0.5)

Les dues etapes principals en què es divideix l'època imperial són el **"principat"** (del 27 aC fins a finals del segle III dC) i el **"dominat"** (del 284 fins a la fi de l'imperi d'occident el 476 dC). En la **segona època s'accentua el paper absolut de l'emperador** (*dominus*) i, en una primera fase, el **govern de l'imperi es descentralitza tot passant a mans de quatre persones** (tetrarquia) que governen des de quatre capitals diferents; en una segona fase (a partir de 395 dC), es divideix **l'imperi en dues parts, l'oriental i l'occidental**. (1)

En aquest exercici s'avalua l'objectiu terminal 13 referit al punt 4.1 dels continguts conceptuals.

OPCIÓ B:

La descripció es valorarà amb 0.5 punts.

- El **fòrum era el lloc on es concentraven totes les funcions bàsiques de la vida urbana** (administratives, polítiques, comercials i, en part, religioses).
- La **basílica era el lloc on**, a partir de l'època imperial, **s'administrava la justícia**. Abans havia servit per a oferir un ambient cobert a les activitats comercials (una mena de llotja).
- **El temple era la seu de la divinitat** que s'hi venerava.
- Els **pòrtics eren galeries obertes amb columnes que feien la funció de passatge cobert** per acollir la gent en cas de pluja o de sol excessiu, que podien formar part d'un altre edifici o haver estat construïts com a edifici exempt.

Els edificis o àmbits actuals que es poden considerar continuació dels edificis antics **són la plaça major** (plaça de l'ajuntament, plaça de l'església) dels pobles; **els palaus de justícia** (per la funció) i **les basíliques cristianes** (per la forma); les esglésies i **les porxades o passatges amb porxos** (per exemple, la plaça porxada de Granollers). (1)

Les **diferències principals afecten a les basíliques i als temples**. Les basíliques actuals, que són **sempre esglésies**, només **recorden la forma de les romanes** (espais rectangulars dividits habitualment en tres naus) perquè la funció ha passat als palaus de justícia. **Els temples antics, a diferència dels actuals, no permetien l'entrada dels fidels**; les cerimònies es realitzaven a l'exterior, en l'altar que hi havia davant; a l'interior només hi accedien els sacerdots de la divinitat. (0.5)

En aquest exercici s'avaluen els objectius terminals 16 i 19 referit al punt 4.2 i 4.5 dels continguts conceptuals i 7 dels continguts procedimentals.

La qualificació parcial es podrà fraccionar en quarts de punts, sempre que la qualificació final s'arrodoneixi, a l'alta o a la baixa, d'acord amb la impressió general que tingui el corrector sobre l'examen.